

Nové smernice prvý raz zavádzajú jasné legislatívne pravidlá určujúce, ktoré zákazky je možné uzavrieť medzi subjektmi verejného sektora bez toho, aby sa uplatnili postupy verejného obstarávania. Tieto pravidlá sa zakladajú na judikatúre Súdneho dvora EÚ, ale takisto prihliadajú na potrebu väčšej právnej istoty, ktorú často vyjadrujú verejní obstarávatelia. Pomôžu najmä miestnym a regionálnym orgánom naplno využiť možnosti spolupráce na čo najúčinnejšie vykonávanie svojich úloh v prospech občanov.

Vnútorne vzťahy

Pravidlá upravujúce vnútorné vzťahy (vertikálna spolupráca) vychádzajú zo základných princípov, ktoré vypracoval Súdny dvor EÚ.

- Verejný obstarávateľ môže zadať verejnú zákazku určitému podniku (napríklad podniku komunálnych služieb alebo verejnemu podniku v oblasti nakladania s odpadom) bez toho, aby sa uplatnil postup verejného obstarávania, ak sú splnené **tri podmienky**:
 - verejný obstarávateľ musí vykonávať nad príslušným podnikom **kontrolu** podobnú kontrole, akú má nad vlastnými organizačnými zložkami. V praxi to znamená, že verejný obstarávateľ musí mať v kontrolovanom podniku **rozhodujúci vplyv na strategické ciele a dôležité rozhodnutia**,
 - kontrolovaný podnik musí vykonávať svoju činnosť **najmä pre kontrolujúceho verejného obstarávateľa – viac ako 80 % činností podniku musia** tvoriť úlohy, ktoré mu zveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo obstarávatelia,
 - nie je povolená **žiadna priama súkromná účasť** na kapitáli kontrolovaného podniku. Jedinou **výnimkou** sú prípady, kedy si účasť súkromného partnera **vyžadujú právne predpisy**, a to za predpokladu, že táto účasť nedáva súkromnému partnerovi práva blokovania alebo kontroly alebo akejkoľvek inej formy rozhodujúceho vplyvu na podnik.

- **Kontrolu** môže vykonávať:
 - **jeden verejný obstarávateľ** alebo
 - viacero verejných obstarávateľov prostredníctvom **spoločnej kontroly**, napríklad v prípade združení verejných služieb kontrolovaných všetkými mestami a obcami v danom regióne. V prípade spoločnej kontroly sa musí zabezpečiť, že:
 - všetci kontrolujúci verejní obstarávatelia sú zastúpení v rozhodovacích orgánoch kontrolovaného podniku,
 - kontrolovaný podnik nesleduje záujmy, ktoré sú v rozpore so záujmami kontrolujúcich verejných obstarávateľov.

Spolupráca medzi verejnými obstarávateľmi

Nové smernice taktiež pokrývajú prípady, v ktorých verejní obstarávatelia uzatvárajú **zmluvy medzi sebou** bez toho, aby vytvorili kontrolovaný podnik (horizontálna spolupráca). Môže ísť napríklad o

prípád, kedy sa viacero obcí rozhodne spojiť svoje zdroje v oblasti nakladania s odpadom tak, že každá zúčastnená obec vykoná špecifické služby v prospech všetkých spolupracujúcich členov.

V rámci takejto spolupráce sa medzi verejnými obstarávateľmi môžu zadávať zákazky bez súkromnej účasti, ak sú splnené **tieto podmienky**:

- zmluvou sa musí **ustanoviť alebo vykonať spolupráca** medzi zúčastnenými verejnými obstarávateľmi s cieľom zabezpečiť, aby sa **služby vo verejnom záujme, ktoré musia poskytovať**, poskytovali v záujme **dosahovania ich spoločných cieľov**,
- vykonávanie takejto spolupráce sa musí **riadiť výlučne aspektmi týkajúcimi sa verejného záujmu**,
- činnosti na **trhu mimo tejto spolupráce** musia byť prísne vymedzené: zúčastnení verejní obstarávatelia musia na otvorenom trhu vykonávať **menej ako 20 % činností, ktorých sa týka spolupráca** (t. j. mimo spolupráce).

Prevod verejných úloh

Nakoniec sa vysvetľuje, že **Smernice nijakým spôsobom neovplyvňujú jednoduchý prevod právomocí a zodpovedností** spojených s výkonom verejnej úlohy z jedného verejného subjektu na iný, pokiaľ jeho výsledkom nie je odplata za zmluvné plnenie. Táto možnosť poskytuje právnu istotu najmä miestnym a regionálnym orgánom, ktoré chcú spoločne plniť špecifické verejné úlohy prostredníctvom ich prevodu na združenia alebo iné verejné štruktúry.

Verejný obstarávateľ (VO) plánuje zadať zákazku inej právnickej osobe (poskytovateľovi)

